

ЗАТВЕРДЖУЮ:
в. о. Голови Правління
ЗАТ «СК «АХА Страхування»

/М.С. Межебицький/

« 13 » березня 2009 року

ПРАВИЛА № 027

**ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
(морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила №027 “Добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)” (надалі – Правила), розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» №85/96-ВР від 07.03.96р. із змінами та доповненнями, та інших законодавчих і підзаконних актів України.

1.2. У цих Правилах застосовуються наступні терміни:

Абандон – документ, який засвідчує відмову Страхувальника від своїх прав на предмет Договору страхування на користь Страховика.

Аварія – небезпечна подія техногенного характеру, яка спричинила загибель, травмування людей чи створює на об'єкті або території загрозу життю та здоров'ю людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання, транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю.

Аварія загальна – збитки, яких зазнано внаслідок зроблених навмисно і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою врятування судна, фрахту, вантажу, що перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки.

Аварія окрема (незагальна) – збитки, які не підпадають під збитки, заподіяні загальною аварією.

Бербоут-чартер (фрахтування судна без екіпажу) – договір між судновласником і фрахтувальником про оренду всього судна на визначений рейс або строк, при цьому судно переходить у повне володіння і розпорядження фрахтувальника на строк договору. Останній сам наймає команду і несе усі витрати по експлуатації судна.

Вигодонабувач – фізична особа або юридична особа, що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні застрахованого майна, і яка при укладанні Договору страхування призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

Власник судна – суб'єкт права власності або особа, яка здійснює відносно закріпленого за нею судна права, до яких застосовуються правила про право власності.

Диспаша – розрахунок збитків за загальною аварією та їх розподілення між учасниками події відповідно до вартості судна, вантажу та фрахту.

Диспашер – спеціаліст, що складає розрахунок загальної аварії та розподіляє загальну аварію поміж учасниками морського перевезення.

Дійсна вартість (страхова вартість) – вартість майна для цілей страхування: вартість відтворення (вартість заміщення), ринкова або інша вартість майна, визначені відповідно до умов Договору страхування.

Договір страхування – це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено Договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору (надалі – Договір страхування).

Док – портові споруди для огляду і ремонту, а інколи – для побудови суден.

Елінг – споруда на березі зі спеціально влаштованим похилим фундаментом (стапелем), де закладається і будується корпус судна.

Засіб водного транспорту (надалі – судно) – самохідна або несамохідна плавуча споруда, яка використовується:

- для перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, для рибного чи іншого морського промислу (риболовне судно), розвідки і добування корисних копалин, рятування людей і суден, що зазнають лиха на морі, буксування інших суден та плавучих об'єктів, здійснення гідротехнічних робіт чи піднімання майна;

- для несення спеціальної державної служби;

- для наукових, навчальних і культурних цілей;
- для спорту;
- для інших цілей.

Судно повинно мати свою назву, позивний сигнал (у разі наявності обладнання зв'язку), ідентифікаційний номер суднової станції.

Заява на виплату страхового відшкодування – документ встановленої Страховиком форми, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання одержати страхове відшкодування.

Заява на страхування – документ, який заповнюється Страхувальником, за формою, визначеною Страховиком, і свідчить про його намір укласти Договір страхування, а також містить основну інформацію, необхідну для укладення Договору страхування.

Компетентні органи – державні органи та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, які відповідно до чинного законодавства мають право проводити розслідування причин та обставин страхових випадків, та висновки (рішення, постанови, роз'яснення, акти тощо) яких є необхідними для кваліфікації заявлених подій як «Страховий/не страховий випадок» (наприклад органи Міністерства внутрішніх справ, Міністерства надзвичайних ситуацій, Міністерства охорони здоров'я, житлово-комунальні підприємства, відповідні органи інших держав тощо).

Коносамент – документ, що видається перевізником вантажовідправникові на підтвердження факту прийняття вантажу до морського перевезення і зобов'язання передати його вантажоодержувачеві в порту призначення.

Кошторис (розрахунок, калькуляція) збитків – документ, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою, та містить у собі розрахунок величини збитків в результаті настання страхового випадку.

Маломірне судно – самохідне або несамохідне судно довжина корпусу якого не перевищує 20 метрів, за виключенням буксирів, льодоходів, суден, котрі перевозять більше ніж 12 пасажирів, вантажних суден, плавкранів.

Морський протест – заява капітана судна компетентному державному органу, в якій викладаються найважливіші обставини морської пригоди та заходи, прийняті командуванням судна для її запобігання, або повної чи часткової ліквідації її несприятливих наслідків.

Перевізник (фрахтівник) – особа, яка зобов'язалась за договором морського перевезення вантажу перевезти доручений їй відправником вантаж з порту відправлення в порт призначення і видати його уповноваженій на одержання вантажу (одержувачу) особі.

Повна конструктивна загибель судна – стан застрахованого майна (судна або вантажу), коли його рятування неможливе або коли його відновлення або ремонт вимагає видатків, які перевищують його вартість або економічну доцільність.

Повна фактична загибель судна – значне конструктивне пошкодження судна, яке виключає будь-яку технічну можливість його відновлення, в тому числі, затоплення судна без можливості та доцільності його підйому на поверхню.

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми при настанні страхового випадку.

Страховий акт – документ, який складається Страховиком у формі, що визначена Страховиком, який кваліфікує подію як страховий (не страховий) випадок, та в якому зафіксований розмір завданих збитків і сума страхового відшкодування.

Страховий випадок – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхової суми (страхового відшкодування) Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику у відповідності з Договором страхування.

Страховий поліс – документ, який посвідчує факт укладання Договору страхування та є формою Договору страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховик – юридична особа, що приймає на себе за умовами Договору страхування за певну винагороду (страховий платіж) зобов'язання відшкодувати Страхувальнику або іншій особі, на користь якої здійснене страхування, збитки, які виникли в результаті настання страхових випадків, передбачених цими Правилами та Договором страхування.

Страхувальник – юридична особа або дієздатна фізична особа, яка уклала із Страховиком Договір страхування.

Страхування – це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених Договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Судновласник – юридична або фізична особа, що експлуатує судно від свого імені. Судновласник може бути власником судна або використовувати його на інших законних підставах.

Українське судно або судно України – це судно, на яке поширюється юрисдикція України. Національна належність судна визначається його державною реєстрацією в Україні і одержанням права плавання під прапором України.

Суднові документи, які повинно мати судно: свідоцтво про право плавання під Державним прапором України (судовий патент), свідоцтво про право власності на судно, класифікаційне свідоцтво, обмірне свідоцтво, свідоцтво про мінімальний склад екіпажу, список осіб суднового екіпажу (суднова роль), список пасажирів, що перебувають на судні, судновий журнал, машинний журнал, санітарний журнал, суднове санітарне свідоцтво, журнал реєстрації заходів щодо запобігання забрудненню моря, тощо.

Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

Франшиза безумовна – Страховик зобов'язаний відшкодувати збитки за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза може встановлюватись як в абсолютному значенні, так і у відсотках від страхової суми та використовуватись як до загальної страхової суми, так і до страхової суми по кожному окремому предмету Договору страхування, в залежності від умов Договору страхування.

Франшиза умовна – Страховик не несе відповідальності за збитки, що не перевищують розміру франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збитки повністю, якщо їх розмір перевищує розмір встановленої франшизи.

Фрахт – обумовлена плата, за яку по договору фрахтування судновласник на певний час зобов'язується надати судно фрахтувальнику для перевезення пасажирів, вантажів, та для інших цілей торговельного мореплавства.

1.3. Терміни, що не обумовлені цими Правилами, визначаються Законом України “Про страхування” та іншими законодавчими і підзаконними актами України. Якщо значення якого-небудь терміну (найменування або поняття) не обумовлено цими Правилами та не може бути визначено, виходячи з законодавства, то таке найменування або поняття використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

1.4. На підставі цих Правил ЗАТ «СК «АХА Страхування» (надалі – Страховик) укладає договори добровільного страхування водного транспорту від перелічених в цих Правилах ризиків (надалі Договори або Договори страхування).

1.5. Страхувальником може бути будь-яка юридична або дієздатна фізична особа, що уклала зі Страховиком Договір страхування судна, що належить йому на правах власності, повного господарського відання, оперативного управління або на інших підставах, що не суперечать чинному законодавству (договір оренди, лізингу, прокату, доручення, застави, тощо).

1.6. Вигодонабувачем може бути власник судна або особа, якій власник у встановленому порядку передав право розпорядження цим судном. Окрім цього Вигодонабувачами можуть бути:

1.6.1. У випадку страхування судна, що є предметом застави – кредитор (заставодержатель) на період до повного виконання зобов'язання, забезпеченого заставою судна.

1.6.2. У випадку страхування судна, що є предметом лізингу – лізингодавець за договором фінансового чи оперативного лізингу, якщо за умовами відповідного договору лізингу на нього покладені ризики випадкового знищення або випадкового пошкодження предмету лізингу.

1.7. Призначення в Договорі страхування Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання покладених на нього обов'язків за таким Договором, окрім випадків, коли обов'язки Страхувальника добровільно, свідомо і у відповідності до законодавства виконані Вигодонабувачем.

1.8. Судно може бути застраховане за Договором страхування лише на користь тієї особи, що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні цього судна. Договір страхування, що укладено при відсутності законного майнового інтересу Страхувальника (Вигодонабувача) до застрахованого судна, є недійсним з моменту його укладання.

1.9. Умови, що містяться в цих Правилах, можуть бути змінені (виключені або доповнені) за письмовою згодою сторін при укладанні Договору страхування або до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать чинному законодавству України.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням судном, у тому числі таким, що будується, а також фрахт.

2.2. На страхування приймаються судна, які зареєстровані у Державному судновому реєстрі України (Судновій книзі України), в тому числі тимчасово, та плавають під державним прапором України, пройшли технічний нагляд та допущені до плавання (виходу в море), приватні (яхти, катери, човни, водні мотоцикли тощо), малі та маломірні судна, судна, що будуються з їх машинами та обладнанням, та будь – які інші судна, що відповідають наступним умовам на момент укладення договору страхування:

1) перебувають в морехідному стані, що має бути підтверджено відповідним документом;

2) класифіковані відповідним класифікаційним товариством (якщо це передбачено для судна такого типу).

2.2.1. Договір страхування може бути також укладений у відношенні судна, яке внесено у судновий реєстр іншої держави і має необхідні документи, що посвідчують виконання вимог безпеки плавання.

2.3. Якщо інше не передбачене Договором страхування, не приймаються на страхування ядерні судна - судна, які обладнані ядерною енергетичною установкою.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

3.1. На умовах цих Правил Страховик бере на себе зобов'язання відшкодувати Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитки, які є наслідком настання певних подій за страховими ризиками, що наведені у п. 3.2 цих Правил, які носять ознаки ймовірності та випадковості.

3.2. Страховим випадком за цими Правилами є завдання Страхувальнику збитків, передбачених Договором страхування, які відбулися в період дії Договору страхування, підтверджені необхідними документами згідно з розділом 10 цих Правил, з настанням яких виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику, та які сталися внаслідок таких ризиків:

3.2.1. Стихійних лих: землетрусу, шторму, урагану, бурі, цунамі, удару блискавки, пожежі або вибуху (які відбулися внаслідок природних сил) або інших надзвичайних явищ природи відповідно до умов Договору страхування;

3.2.2. Непередбачених подій руйнівної сили: пожежі - раптової та непередбаченої дії вогню (процесу горіння поза місцями, що для цього призначені, в тому числі без утворення полум'я - тобто процесу тління) та вибухів внаслідок зазначеної дії вогню на борту судна або поза ним тощо (у т.ч. внаслідок навмисних дій третіх осіб - якщо це окремо передбачено у Договорі страхування);

3.2.3. Аварії;

3.2.4. Посадки судна на міліну;

3.2.5. Зіткнення суден між собою, або з будь-якими непорушними чи плавучими предметами (в тому числі пошкодження знарядь промислу риболовного судна іншими суднами), включаючи кригу;

3.2.6. Перевернення або затоплення судна;

3.2.7. Аварії при навантаженні, вивантаженні, укладанні вантажів, а також при заправці судна паливом;

3.2.8. Заходів, вжитих для спасіння судна або гасіння пожежі, а також зменшення збитків;

3.2.9. Зникнення судна безвісти;

3.2.10. Загальної аварії по частині судна.

3.3. Договір страхування може бути укладений по сукупності або у будь-якій комбінації усіх вищезгаданих страхових ризиків на основі нижчезазначених умов:

3.3.1. **"З відповідальністю за повну загибель та пошкодження".**

На цих умовах за Договором страхування відшкодовуються:

3.3.1.1. Збитки внаслідок повної загибелі судна (фактичної або конструктивної) або витрати по усуненню пошкоджень його корпусу, механізмів, машин, обладнання, які виникли з будь-яких причин, окрім тих, які зазначені у розділі 5 цих Правил;

3.3.1.2. Збитки внаслідок пропажі судна безвісти;

3.3.1.3. Витрати з усунення пошкоджень корпусу судна, його механізмів, машин, обладнання, окрім тих, які зазначені у розділі 5 цих Правил;

3.3.1.4. Збитки, видатки та внески по загальній аварії по частині судна;

3.3.1.5. Необхідні та доцільно проведені витрати по рятуванню судна;

3.3.1.6. Необхідні та доцільно проведені витрати по запобіганню, зменшенню та встановленню розміру збитку, якщо збиток відшкодовується згідно умов Договору страхування.

3.3.2. **"З відповідальністю за пошкодження".**

На цих умовах за Договором страхування відшкодовуються:

3.3.2.1. Витрати по усуненню пошкоджень судна, його механізмів, машин або обладнання, що відбулися з будь-яких причин, окрім тих, що зазначені у розділі 5 цих Правил;

3.3.2.2. Необхідні та доцільно зроблені витрати по запобіганню, зменшенню та встановленню розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за умовами Договору страхування;

3.3.2.3. Збитки, видатки та внески по загальній аварії по частині судна;

3.3.3. **"З відповідальністю за повну загибель".**

На цих умовах за Договором страхування відшкодовуються:

- 3.3.3.1. Збитки внаслідок повної загибелі судна (фактичної або конструктивної), які виникли з будь-яких причин, окрім тих, які зазначені у розділі 5 цих Правил;
- 3.3.3.2. Збитки, витрати та внески по загальній аварії по частині судна;
- 3.3.3.3. Необхідні та доцільні витрати по рятуванню судна;
- 3.3.3.4. Необхідні та доцільно зроблені витрати по запобіганню, зменшенню та встановленню розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за умовами Договору страхування.

3.3.4. “З відповідальністю за повну загибель та/або пошкодження внаслідок узгоджених ризиків”.

3.3.4.1. За Договором страхування відшкодовуються збитки та витрати, що виникли з причин, зазначених в п. 3.2 цих Правил, перелік яких визначається в Договорі страхування за погодженням між Страхувальником та Страховиком.

3.4. Конкретний перелік страхових ризиків, на випадок настання яких здійснюється страхування, зазначається в Договорі страхування.

3.5. Страхування судна на випадок пошкодження або знищення (повної загибелі) від перелічених в пунктах 3.2.1, 3.2.2 цих Правил ризиків здійснюється Страховиком у випадку наявності в нього діючої ліцензії на здійснення добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ФРАНШИЗА

4.1. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником під час укладання Договору страхування або внесення змін до Договору страхування, або у випадках, передбачених чинним законодавством України. Страхова сума встановлюється за згодою сторін Договору страхування окремо по кожному судну (сукупності суден) в розмірі, що не перевищує дійсної вартості (страхової вартості) судна, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.2. Відповідно до умов Договору страхування, особливостей технічного стану судна, його поточного використання, впливу зовнішніх факторів на формування вартості такого судна та інших чинників, дійсною вартістю може бути:

4.2.1. Вартість відтворення – визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення (придбання) в сучасних умовах нового судна, яке є ідентичним об'єкту оцінки;

4.2.2. Вартість заміщення – визначена на дату оцінки поточна вартість витрат на створення (придбання) нового судна, подібного до об'єкта оцінки, який може бути йому рівноцінною заміною, з урахуванням зносу;

4.2.3. Ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження судна на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу;

4.2.4. Балансова (залишкова) вартість – вартість судна на дату укладання Договору страхування, що відображена у фінансовій звітності Страхувальника - вартість предмета договору оцінки за вирахуванням усіх видів зносу;

4.2.5. Інша вартість – вартість судна, визначена в Договорі страхування за методикою оцінки іншою, ніж зазначено вище.

4.3. Якщо інше не передбачено Договором страхування, дійсною вартістю судна є ринкова вартість.

4.4. Дійсна вартість судна визначається на підставі заяви на страхування та документів, що підтверджують вартість судна. За згодою сторін такими документами можуть бути: рахунок-фактура заводу-виробника, довідка-рахунок торгівельної організації, експертна оцінка, каталоги, довідники, збірники, програми з оцінки суден тощо.

4.5. Якщо страхова сума, вказана в Договорі страхування, перевищує дійсну вартість судна на момент укладання Договору страхування, то ліміт відповідальності Страховика встановлюється згідно з дійсною вартістю такого судна.

4.6. Протягом строку дії Договору страхування Страхувальник має право переглядати розмір страхової суми за Договором страхування на випадок збільшення дійсної вартості судна. Якщо дійсна вартість судна збільшується, Страхувальник повинен відповідно збільшити страхову суму та сплатити додатковий страховий платіж.

4.7. В межах страхових сум у Договорі страхування можуть бути встановлені ліміти відповідальності Страховика, які визначають граничний розмір страхових виплат, як на окрему одиницю застрахованого майна, так і на окремі види ризиків, або встановлена максимальна сума страхового відшкодування по одному страховому випадку.

4.8. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то страхова сума відповідно зменшується на розмір виплаченого відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування. Страхова сума вважається зменшеною з дня настання страхового випадку.

4.9. Якщо у Договорі страхування не передбачено інше, не підлягають відшкодуванню:

4.9.1. 10% витрат по усуненню пошкоджень машин та обладнання судна;

4.9.2. 25% витрат по усуненню пошкоджень, отриманих в результаті контакту судна з кригою, за які Страховик несе відповідальність за Договором страхування.

4.10. Договором страхування може бути передбачена франшиза. Франшиза визначається за згодою сторін при укладанні Договору страхування. Франшиза може встановлюватись окремо по кожному предмету Договору страхування, страховому випадку (ризик). Базовий розмір франшизи наведений у Додатку № 1 до цих Правил.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. До страхових випадків не відносяться події, що сталися внаслідок:

5.1.1. Навмисних дій (бездіяльності) або необережності Страхувальника, (Вигодонабувача), відправника, одержувача або їх представників (окрім капітану та членів екіпажу застрахованого судна);

5.1.2. Неморехідності судна, що була відома Страхувальнику (Вигодонабувачу) або його представникам до виходу судна у рейс;

5.1.3. Ветхості або корозії судна, його частин, машин, приладдя, обладнання, їх зношеності від часу або звичайного користування;

5.1.4. Експлуатації судна в умовах, не передбачених його класом;

5.1.5. Експлуатації судна особами, які не мають документів, що підтверджують право керування подібним судном, а також, особами, які не зазначені в Договорі страхування як такі, які допущені до керування зазначеним судном;

5.1.6. Перебування осіб, допущених до керування застрахованим судном, в стані алкогольного та/або наркотичного сп'яніння, під впливом токсичних речовин та/або медичних препаратів тощо;

5.1.7. Експлуатації судна, що не пройшло технічного огляду (якщо такий є обов'язковим за правилами класифікаційного товариства судна), а також, у технічно несправному та/або аварійному стані;

5.1.8. Видатки по обслуговуванню судна та екіпажу, за винятком випадків, передбачених у пункті 12.11 цих Правил;

5.1.9. Нанесення шкоди життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб зазначеним в Договорі страхування судном;

5.1.10. Витрати по усуненню будь-якого дефекту, якщо дефект не викликав загибель судна або пошкодження його корпусу, механізмів, машин та обладнання;

5.1.11. Учасності судна у контрабандних або інших незаконних операціях;

5.1.12. Обставин (подій), що були відомі Страхувальнику до настання страхового випадку, але про які не було повідомлено Страховику;

5.1.13. Прямого або непрямого впливу радіації або радіоактивного забруднення у зв'язку з будь-яким застосуванням атомної енергії та використанням радіоактивних матеріалів, ядерної реакції, дії іонізуючого випромінювання, бактеріологічного, хімічного забруднення тощо.

5.2. При страхуванні згідно з умовами цих Правил Страховиком не відшкодовуються збитки та витрати:

5.2.1. Пов'язані із знищенням та усуненням залишків застрахованого судна;

5.2.2. Будь-які непрямі збитки, неустойки (штрафи, пені), втрата прибутку, упущена вигода, моральна шкода тощо;

5.2.3. На планове технічне обслуговування застрахованого судна та його плановий (у тому числі капітальний) ремонт;

5.2.4. На будь-які поліпшення, удосконалення судна тощо;

5.2.5. Що сталися внаслідок розкрадання судна (його механізмів, вузлів, агрегатів) або його залишків під час або безпосередньо після страхового випадку;

5.2.6. Завдані навколишньому середовищу внаслідок страхового випадку.

5.3. Якщо інше не передбачено Договором страхування, судно не вважається застрахованим, якщо воно здійснює навантаження і розвантаження вантажу в морі з/або на інший плаваючий засіб, що не є судном портового або прибережного плавання, включаючи зближення суден, перебування суден борт до борту (лагом) і відхід суден одне від одного.

5.4. Відповідно до цих Правил не підлягають страхуванню і Страховик не відшкодовує збитки за:

5.4.1. Судна, конструктивні елементи яких (двигуни, корпус, конструкції, навігаційні й інші судові пристрої, машини і обладнання) перебувають в аварійному стані;

5.4.2. Контейнери.

5.5. Якщо Договором страхування не передбачено інше, не відшкодовуються збитки та витрати внаслідок:

5.5.1. Втрати фрахту;

5.5.2. Завантаження, перевантаження, перевезення речовин і предметів, небезпечних у відношенні вибуху і самозаймання;

5.5.3. Пошкодження внутрішнього оздоблення і обладнання (крім головного двигуна, а також штатного навігаційного та іншого штатного обладнання), якщо це не викликано зіткненням, посадкою на мілину, затопленням, вибухом, пожежею тощо;

5.5.4. Війни, військових дій або військових заходів та їх наслідків, громадянських війн, громадських (народних) заворушень, революцій, повстань, трудових конфліктів, захоплення, піратських дій, шахрайства, локаутів, страйків, актів саботажу за політичними мотивами, терористичних актів, конфіскацій, реквізиції, арешту або знищення судна чи вантажу на вимогу військової або цивільної влади, у тому числі в разі поневолення, захоплення, арешту, затримання внаслідок вищевказаних подій та їх наслідками або спроб їх здійснити;

5.5.5. Дій урядових органів стосовно застрахованого судна, за винятком збитків від загибелі або пошкоджень застрахованого судна внаслідок заходів, прийнятих для запобігання або зменшення небезпеки забруднення з судном, що одержало пошкодження, за які Страховик несе відповідальність за Договором страхування;

5.5.6. Впливу мін, торпед, бомб, ракет, снарядів, вибухових речовин або інших знарядь війни;

5.5.7. Пошкодження, знищення або загибелі вантажу та іншого майна на застрахованому судні.

5.6. Страховик має право включати в Договір страхування також інші виключення та обмеження, наприклад, заборону судну заходити в небезпечні райони в зимовий час тощо.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Договір страхування може бути укладений сторонами на визначений строк - до одного року, на рік і більше одного року або на визначений рейс.

6.1.1. При страхуванні на визначений рейс відповідальність Страховика за Договором страхування діє з моменту віддачі швартових або зняття судна з якоря в порту відправлення і припиняється в момент поставлення судна на швартові або на якір у порту призначення, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

6.2. Договір страхування набуває чинності з моменту надходження першого страхового платежу на поточний рахунок чи до каси Страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.3. Договір страхування припиняє дію о 24⁰⁰ годині дня, вказаного в Договорі страхування як дата закінчення його дії, окрім випадків, передбачених розділом 14 цих Правил.

6.4. Якщо Договір страхування на новий строк укладено до закінчення строку дії попереднього договору, то новий Договір набуває чинності з моменту закінчення строку дії попереднього договору.

6.5. Якщо інше не передбачено Договором страхування, у випадку укладання Договору страхування на строк менше одного року, страховий платіж розраховується наступним чином:

Строк дії Договору страхування (в місяцях)											
15 днів	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховий платіж в % від річного страхового платежу											
15	20	30	40	50	60	70	75	80	85	90	95

6.6. Місце дії Договору страхування (район плавання або маршрут проходження) визначається при його укладанні і зазначається в ньому.

6.6.1. Страховик відшкодовує збитки, понесені тільки в тому районі плавання, маршруті проходження або в тому рейсі, що були передбачені в Договорі страхування.

6.6.2. Якщо інше непередбачено Договором страхування, судно вважається застрахованим у разі відхилення від обумовленого Договором страхування маршруту проходження або виходу з району плавання з метою рятування людських життів, суден і вантажів, а також відхилення, викликаного необхідністю забезпечити безпеку подальшого рейсу. Про всяке таке відхилення Страхувальник зобов'язаний негайно, але не пізніше двох діб, повідомити Страховика, як тільки це стане можливо.

7. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. СТРАХОВІ ТАРИФИ ТА СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

7.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

7.1.1. Заява на страхування повинна бути затверджена підписом (підписом уповноваженої особи та печаткою – для юридичних осіб) Страхувальника. Заповнення Заяви на страхування не зобов'язує Страхувальника продовжувати укладання Договору страхування.

7.2. Разом із Заявою на страхування Страхувальник повинен надати Страховику:

- свідоцтво про реєстрацію судна;
- документ, що засвідчує особу Страхувальника чи представника, що діє від його імені;
- документи, що підтверджують право власності Страхувальника на судно (довідка-рахунок, митна декларація тощо). Якщо Страхувальник не є власником судна, він повинен, крім цього, надати документи, що підтверджують права володіння, користування чи розпорядження судном (доручення, договір оренди тощо).

7.2.1. Страхувальник несе відповідальність встановлену умовами Договору страхування за достовірність та повноту інформації, наданої ним Страховику щодо предмету Договору страхування та умов його використання та/або зберігання, або за ненадання такої інформації Страховику.

7.3. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику стосовно судна, що приймається на страхування.

7.3.1. Обставинами, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику є:

- відомості про судно (тип, назва, рік побудови та дата останнього ремонту; клас, його дія, закінчення або зупинення його дії; реєстр, прапор і порт приписки, класифікаційне товариство; оператор судна; валова місткість, розміри; кількість, тип, потужність двигунів);

- характер експлуатації;
- район плавання, можливість плавання у кризі та/або зимівлі судна;
- рейс, маршрут проходження;
- місце зберігання (відстою) судна;
- відомості про екіпаж судна;
- можливість буксирування судном інших суден;
- вартість судна, у т.ч. вартість двигунів, машин, механізмів;
- при страхуванні на рейс – пункти початку і закінчення рейсу, його тривалість і пункти заходу, а при страхуванні на визначений строк – місце страхування (район плавання) і період страхування;

- факти настання збитків Страхувальника, причиною яких були події аналогічні ризикам, що приймаються на страхування, які виникали за останні п'ять років, що передували року укладання Договору страхування;

- передача судна в оренду чи заставу, перехід судна у власність до іншої особи тощо;

- інші обставини, що передбачені Договором страхування.

7.4. При відправленні судна в рейс з метою його продажу або списання на металобрухт, Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про призначення рейсу.

7.5. При укладанні Договору страхування, Страхувальник повинен обов'язково повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета Договору страхування, а також про ті, що укладаються в той самий час.

7.6. При укладанні Договору страхування Страховик має право:

7.6.1. Оглянути судно в доці за участю свого представника як зовні, так і всередині, а при необхідності, - замовити у Страхувальника висновок експертизи щодо дійсної вартості судна; витрати з організації огляду судна та експертизи несе Страхувальник;

7.6.2. Зробити запит для надання йому документів, що підтверджують право власності на судно, його придатність до плавання і отримати зазначені документи;

7.6.3. Запросити у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою), та інші документи, необхідні для оцінки ступеня страхового ризику.

7.7. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

7.8. У випадку втрати Страхувальником Договору страхування в період його дії на підставі письмової заяви йому видається дублікат. Після видачі дублікату втрачений екземпляр Договору страхування вважається недійсним, і виплати по ньому не проводяться.

7.9. До моменту укладення Договору страхування Страховик залишає за собою право відмовитися від прийняття ризику на страхування без пояснення причин відмови.

7.10. За страхові послуги Страхувальник сплачує Страховику страховий платіж в строки та в розмірі, що обумовлені в Договорі страхування.

7.11. Розмір страхового платежу визначається договірним шляхом на підставі базових страхових тарифів Страховика, які наведені у Додатку №1 до цих Правил.

7.12. Страховик може при визначенні розміру страхового платежу застосовувати коефіцієнти до базового страхового тарифу, в залежності від умов конкретного Договору страхування та факторів ризику.

7.13. Страхувальник має право вносити страховий платіж як готівкою, так і шляхом безготівкового розрахунку.

7.14. Страховий платіж сплачується одноразово за весь період дії Договору страхування або частинами в порядку, встановленому Договором страхування.

7.15. Якщо судно протягом строку дії Договору страхування знаходилось у безпечному порту 30 та більше днів підряд (день заходу у порт та день виходу у рейс вважається як один день), Страхувальник має право на повернення частини страхового платежу, якщо це передбачено Договором страхування.

7.16. Для обґрунтування права на повернення частини страхового платежу Страхувальник повинен протягом шести місяців з дня закінчення строку дії Договору страхування повідомити Страховику місце, причину та строк знаходження судна у безпечному порту та надати документи, що це підтверджують.

7.17. Повернення частини страхового платежу не здійснюється:

7.17.1. Якщо Страхувальник сповістив Страховика про знаходження судна у безпечному порту пізніше передбаченого п. 7.16 цих Правил строку;

7.17.2. Якщо строк знаходження судна у безпечному порту становить менше 30 днів підряд;

7.17.3. Якщо протягом строку дії Договору страхування мали місце збитки, які підлягають відшкодуванню відповідно до Договору страхування, укладеного згідно з цими Правилами.

7.18. Валюта та форма сплати страхового платежу визначається відповідно до чинного законодавства України.

7.19. Страхувальники згідно з укладеними договорами страхування мають право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України, а страхувальник-нерезидент - у іноземній вільноконвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

8.1. Страхувальник має право:

8.1.1. Ознайомитися з цими Правилами та умовами Договору страхування;

8.1.2. При настанні страхового випадку отримати від Страховика страхове відшкодування в порядку та на умовах, передбачених Договором страхування;

8.1.3. При укладанні Договору страхування призначати Вигодонабувача для отримання страхового відшкодування, а також змінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.1.4. У разі відмови Страховика сплатити страхове відшкодування, вимагати від Страховика письмового обґрунтування підстав відмови;

8.1.5. У разі, якщо Страхувальник не згодний з встановленим Страховиком розміром збитків, завданих страховим випадком, за свій рахунок залучити експерта для проведення незалежної експертизи;

8.1.6. У разі втрати Договору страхування звернутися до Страховика з письмовою заявою про видачу дублікату;

8.1.7. Достроково припинити дію Договору страхування відповідно до розділу 14 цих Правил та Договору страхування;

8.1.8. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші права Страхувальника.

8.2. Страхувальник зобов'язаний:

8.2.1. Своєчасно сплачувати страхові платежі в розмірі і порядку, передбаченими Договором страхування;

8.2.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

8.2.3. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета Договору страхування;

8.2.4. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

8.2.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений Договором страхування;

8.2.6. При настанні страхового випадку діяти згідно з умовами розділу 9 цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.7. Дотримуватись умов Договору страхування та цих Правил;

8.2.8. Ознайомити осіб, допущених до керування застрахованим судном, з умовами Договору страхування та цих Правил у встановленому законом порядку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.9. Здійснювати всі необхідні, можливі та доречні дії щодо запобігання виникнення страхових випадків та зменшення їх наслідків, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.10. Дотримуватись умов експлуатації, збереження та обслуговування застрахованого судна відповідно до умов Договору страхування та вимог виробника, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.11. Вжити всіх заходів для забезпечення Страховику можливості скористатися правом вимоги (регресу) до особи, винної в виникненні збитків (за наявності такої), якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.12. Повернути Страховику виплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо виявиться така обставина, що повністю або частково позбавляє Страхувальника права на страхове відшкодування згідно з умовами цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.13. Пред'явити відновлене після страхового випадку судно з метою підтвердження факту усунення наслідків страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.2.14. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника.

8.3. Страховик має право:

8.3.1. Перевіряти достовірність повідомленої Страхувальником інформації та наданих документів, а також, виконання Страхувальником умов Договору страхування та цих Правил;

8.3.2. Брати участь в рятуванні і зберіганні застрахованого майна, причому ці дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;

8.3.3. Обумовити в Договорі страхування особливі умови (вимоги) щодо зменшення ступеня страхового ризику при зберіганні та експлуатації судна;

8.3.4. Протягом 2-х робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, провести огляд пошкодженого судна та скласти Акт огляду судна. При наявності другого учасника аварії чи іншої особи, винної у скоєнні збитків, повідомити їм про дату, місце та час проведення огляду. У випадку неявки вказаних осіб огляд проводиться без їх участі з відповідною відміткою про цей факт у Акті огляду;

8.3.5. Робити запити про відомості, пов'язані зі страховим випадком та належним виконанням Страхувальником умов Договору страхування та цих Правил, до Компетентних органів, а також самостійно з'ясовувати причини та обставини настання страхового випадку;

8.3.6. Відмовити в виплаті страхового відшкодування на підставі розділу 5 та розділу 13 цих Правил;

8.3.7. За домовленістю зі Страхувальником у будь-який момент дії Договору страхування (в т.ч. при настанні страхового випадку) проводити огляд застрахованого судна з метою перевірки заявлених Страхувальником на момент укладання Договору страхування даних про предмет Договору страхування, у т.ч. розмір дійсної вартості судна. При цьому, Страховик або Страхувальник для встановлення (перевірки) дійсної вартості судна мають право залучати незалежного експерта;

8.3.8. Залучати аварійного комісара (диспашера) для з'ясування обставин та причин настання страхового випадку та визначення розміру збитків;

8.3.9. При зміні обставин, зазначених в п. 7.3.1 цих Правил, вимагати від Страхувальника сплати додаткового страхового платежу, а у випадку відмови Страхувальника – вимагати дострокового припинення дії Договору страхування;

8.3.10. Достроково припинити дію Договору страхування на підставі розділу 14 цих Правил та Договору страхування;

8.3.11. У випадку виникнення розбіжностей та суперечок між Страховиком та Страхувальником з приводу кваліфікації події (“страховий випадок” або “не страховий випадок”) відстрочити виплату страхового відшкодування для перевірки достовірності наданих Страхувальником даних про настання страхового випадку та правомірності укладення Договору страхування, до моменту отримання відповідей на запити;

8.3.12. Після виплати страхового відшкодування пред'являти право вимоги відшкодування збитків до осіб, що винні в настанні страхового випадку (право регресу) в межах фактично сплаченої Страхувальнику суми страхового відшкодування;

8.3.13. Вимагати пред'явлення відновленого після страхового випадку судна Страхувальника з метою підтвердження факту усунення наслідків страхового випадку. В разі відмови Страхувальника виконати дану вимогу Страховик має право відмовити у сплаті страхового відшкодування, якщо Страхувальником в якості страхового випадку буде заявлено пошкодження тих самих чи аналогічних вузлів та деталей застрахованого судна;

8.3.14. Вимагати від Страхувальника повернення виплаченого страхового відшкодування, якщо Страховик отримав докази того, що виникнення страхового випадку сталося за обставин, обумовлених у розділі 5 та розділі 13 цих Правил;

8.3.15. Відмовити Страхувальнику щодо прийняття ризику на страхування без пояснення причин відмови;

8.3.16. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страховика.

8.4. Страховик зобов'язаний:

8.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами Договору страхування та цих Правил;

8.4.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;

8.4.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в порядку та в строк, передбачений умовами Договору страхування та цими Правилами. У разі несвоєчасного здійснення виплати страхового відшкодування з вини Страховика, Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

8.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

8.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості предмету Договору страхування переукласти з ним Договір страхування;

8.4.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майновий стан, крім випадків, встановлених законом.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА В РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. В разі настання передбаченої цими Правилами і Договором страхування події, Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. Вживати всіх можливих заходів щодо рятування судна та зменшення завданих збитків;

9.1.2. негайно повідомити про настання події відповідні компетентні органи, Страховика або його представника, а також викликати відповідні компетентні органи на місце події;

9.1.3. Якщо Договором страхування не передбачено інше, протягом 3-х робочих днів з моменту настання події письмово сповістити про це Страховика шляхом надання Повідомлення про страховий випадок за встановленою Страховиком формою (надалі – Повідомлення про страховий випадок). У випадку, коли виконання вказаних вимог було неможливим, Страхувальник повинен довести це документально;

9.1.4. Без письмової згоди Страховика не давати обіцянок та не приймати пропозицій щодо відшкодування завданих збитків;

9.1.5. Надати представнику Страховика можливість провести огляд пошкодженого судна та скласти Акт огляду судна, крім випадків його викрадення, затоплення чи пропажі безвісти;

9.1.6. Вжити всіх можливих заходів для з'ясування причин та наслідків страхового випадку;

9.1.7. Надати Страховику всю доступну Страхувальнику інформацію і документацію, яка дозволить Страховику зробити висновок щодо причин і наслідків страхового випадку, про характер та розмір заподіяних збитків;

9.1.8. Надати всі документи, необхідні Страховику для висунення позову до осіб, винних у настанні страхового випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки;

9.1.9. При складанні диспаші з загальної аварії Страхувальник зобов'язаний охороняти інтереси Страховика.

9.1.10. Без письмового дозволу Страховика, який надається після складання Акту огляду судна, не проводити ніяких робіт щодо відновлення та зміни стану судна, крім заходів, необхідних для транспортування, рятування (у тому числі людей і тварин) чи запобігання надзвичайних ситуацій;

9.1.11. Обов'язки Страхувальника, вказані у п.8.2, 9.1 цих Правил, за виключенням п.8.2.1, в однаковій мірі розповсюджуються на осіб, що допущені до керування застрахованим судном на законних підставах. Порушення вказаними особами цих вимог тягне за собою ті ж наслідки, що і невиконання їх Страхувальником.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

10.1. Для підтвердження настання страхового випадку та визначення розміру завданих збитків Страхувальник (Вигодонабувач чи інша особа, що має право на отримання страхового відшкодування) зобов'язаний надати Страховику наступні документи:

10.1.1. Повідомлення про страховий випадок;

10.1.2. Договір страхування (страховий поліс);

10.1.3. Заяву на виплату страхового відшкодування за встановленою Страховиком формою;

10.1.4. Документи, що засвідчують особу одержувача страхового відшкодування або підтверджують правонаслідування особи, що звернулася за отриманням страхового відшкодування;

10.1.5. Документи, що підтверджують право Страхувальника на володіння, користування та/або розпорядження застрахованим судном;

10.1.6. Документи, які підтверджують факт настання і причини страхового випадку, та осіб, винних в заподіянні збитку, якщо звернення до відповідних органів (установ) для отримання таких документів вимагають обставини настання страхового випадку. Залежно від характеру страхового випадку та обставин його настання такими документами можуть бути документи відповідних компетентних органів, а також:

- довідки, акти, свідоцтва, морські протести, витяги з судового журналу з вказаними причинами страхового випадку, судовий акт, складений капітаном;
- в разі пропажі судна безвісти - достовірні свідчення про час виходу судна з порту відправлення, а також про неприбуття його до місця призначення в строк, встановлений для визнання судна таким, що пропало безвісти;
- інші документи, необхідні в кожному конкретному випадку для підтвердження настання страхового випадку.

10.2. Документи, що підтверджують розмір понесених збитків:

10.2.1. Перелік пошкоджень судна його машин та/або обладнання (як Додаток до Заяви на виплату страхового відшкодування);

10.2.2. Акти огляду судна аварійним комісаром, диспашером, акти експертизи, оцінки, складені згідно з законами та звичаями того місця, де визначається збиток; виправдувальні документи на проведені витрати, рахунки по збитку, а в разі вимоги про відшкодування збитків, витрат та внесків по загальній аварії - обґрунтований документами розрахунок; при страхуванні фрахту - чартер-партії та коносамент тощо;

10.2.3. Документи, що підтверджують факт відшкодування (відмову або неможливість відшкодування) збитків винною особою (якщо така є).

10.3. Окрім вищевказаних документів, Страховик має право запросити від Страхувальника (відповідних компетентних органів) інші документи відносно причин та обставин страхового випадку, якщо відсутність цих документів у Страховика робить для нього неможливим (або вкрай важким) визначення обставин страхового випадку чи розміру збитків.

11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

11.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком в строк, що не перевищує 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту отримання письмової Заяви на виплату страхового відшкодування та інших документів згідно з розділом 10 цих Правил, та оформляється Страховим актом за встановленою Страховиком формою.

11.2. Якщо випадок визнано страховим, страхове відшкодування виплачується протягом 10 (десяти) робочих днів з дня підписання Страхового акту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.3. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо:

11.3.1. В нього є мотивовані сумніви в правомірності вимог на одержання страхового відшкодування - до отримання роз'яснень компетентних органів, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.2. Розмір збитку протягом встановленого в Договорі страхування строку визначити неможливо – до визначення розміру збитку, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.3. Порушено кримінальну справу щодо настання страхового випадку і ведеться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку - до закінчення розслідування або судового розгляду.

11.3.4. В інших випадках, зазначених в Договорі страхування, однак не більше, ніж на 6 (шість) місяців з дати отримання від Страхувальника усіх документів, необхідних для виплати страхового відшкодування.

11.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування, Страховик письмово повідомляє про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови у строк, не більший ніж 10 (десять) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

11.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші строки та порядок прийняття рішення про виплату, відмову або відстрочення прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Страхове відшкодування виплачується Страховиком згідно з Договором страхування на підставі Заяви Страхувальника (Вигодонабувача) на виплату страхового відшкодування і Страхового акту.

12.2. Страхове відшкодування сплачується Страхувальнику (Вигодонабувачу) тільки після того, як повністю будуть встановлені причини та розмір збитків. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику усі необхідні документи, що підтверджують причини та розмір збитків, перелік яких наведено в розділі 10 цих Правил. Ненадання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті відшкодування як в цілому, так і в частині збитків, не підтвердженій такими документами.

12.3. Розмір збитків визначається Страховиком або уповноваженою ним особою на підставі отриманих документів шляхом складання Кошторису збитків. Кожна із сторін має право на проведення незалежної експертизи з метою визначення розміру збитків. Незалежна експертиза проводиться за рахунок сторони, яка вимагала її проведення.

12.3.1. Якщо інший порядок страхового відшкодування не передбачено Договором страхування, страхове відшкодування при пошкодженні судна та/або обладнання розраховується за наступною формулою:

СВ = З – Ф – В + ДВ, де

СВ - страхове відшкодування;

З – розмір заподіяного збитку, визначений на підставі документів, які підтверджують вартість необхідних витрат на відновлювальний ремонт пошкодженої одиниці майна, з урахуванням умови Договору страхування щодо зносу матеріалів та частин, які підлягають заміні при здійсненні відновлювального ремонту та з урахуванням умови вказаної в п. 12.5.1 цих Правил;

Ф - розмір франшизи згідно з умовами Договору страхування;

В – розмір відшкодування отриманого Страхувальником від третіх осіб;

ДВ – додаткові витрати, пов'язані з рятуванням застрахованого судна та/або інші витрати, відшкодування яких передбачено Договором страхування.

12.3.1.1. Вартість відновлювального ремонту включає:

а) витрати на оплату вартості матеріалів, деталей, вузлів, запасних частин, необхідних для ремонту (відновлення);

б) витрати на оплату вартості робіт з ремонту та/або монтажу;

в) витрати на оплату вартості транспортування матеріалів, деталей, запасних частин до місця ремонту, включаючи мито та збори, а також інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого судна та обладнання;

г) витрати на очистку та фарбування пошкоджених частин корпусу судна, за умови, що ремонт по усуненню пошкоджень судна зроблений протягом 12 місяців з моменту останнього фарбування корпусу судна.

Вартість усунення пошкоджень окремих частин судна, перелік яких зазначається в Договорі страхування, відшкодовується без урахування зносу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.3.1.2. До вартості відновлювального ремонту не включаються:

а) вартість деталей, матеріалів і робіт, які не були пошкоджені внаслідок страхового випадку - у частині вартості цих деталей, матеріалів і робіт;

б) додаткові витрати на оплату вартості конструктивних змін або підвищення якості, удосконалення попереднього стану застрахованого судна та обладнання;

в) витрати на оплату вартості тимчасового (допоміжного), профілактичного або планового ремонту (відновлення) застрахованого судна та обладнання;

г) витрати на оплату вартості технічного обслуговування, а також, інші витрати, виконані незалежно від факту настання страхового випадку;

д) вартість робіт, пов'язаних з переобладнанням судна та обладнання, ремонтом або заміною його окремих частин, деталей, вузлів через зношеність, технічний брак і т.п.;

е) вартість заміни (замість ремонту) тих або інших деталей, частин, вузлів у зборі через відсутність у ремонтних підприємств необхідних запасних частин, деталей для ремонту цих вузлів і агрегатів;

є) додаткові витрати на оплату вартості термінових робіт, якщо інше не передбачено умовами договору страхування;

ж) додаткові витрати на оплату вартості термінової доставки, в тому числі авіап перевезень, матеріалів, деталей та запасних частин, вузлів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

з) інші витрати, здійснені понад необхідні.

12.4. Розмір страхового відшкодування дорівнює розміру заподіяних Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитків, визначених згідно п.12.3 цих Правил та інших умов цього розділу за вирахуванням встановленої Договором страхування франшизи та сум, отриманих Страхувальником (Вигодонабувачем) у відшкодування збитків від інших осіб, але не більше страхової суми.

12.5. У разі, коли страхова сума становить певну частку дійсної (страхової) вартості застрахованого предмету Договору на момент настання страхового випадку:

12.5.1. Страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків, якщо інше не передбачено Договором страхування (пропорційна система відповідальності);

12.5.2. Договором страхування може бути передбачено відшкодування збитків у повному обсязі (без урахування п. 12.5.1 цих Правил), але не більше страхової суми (система відповідальності по першому ризику).

12.6. При включенні у Договір страхування відповідальності за збитки від втрати фрахту у період аварійного простою, що стався по причинах, обумовлених у пункті 3.2 цих Правил:

12.6.1. Розмір відшкодування визначається шляхом множення узгодженої добової суми фрахту на кількість днів аварійного простою за вирахуванням 3-х повних діб. При цьому до розрахунку приймається не більше, ніж 180 днів аварійного простою, якщо інше не передбачено Договором страхування;

12.6.2. Період аварійного простою обчислюється з моменту настання страхового випадку та містить у собі час рятувальних операцій та ремонту по усуненню пошкоджень, що виникли у результаті страхового випадку;

12.6.3. Час, витрачений на перегін судна до місця ремонту, включається у період аварійного простою за умови, що в результаті страхового випадку судно було змушено перервати рейс та негайно слідувати на ремонт;

12.6.4. Збитки від втрати фрахту внаслідок простою судна під час ремонту по усуненню пошкоджень, отриманих в результаті страхового випадку, відшкодовуються за умови, що такий ремонт був зроблений протягом 24-х місяців з моменту закінчення строку страхування;

12.6.5. Не відшкодовуються збитки від втрати фрахту у випадку повної загибелі (фактичної або конструктивної) судна.

12.7. Вартість ремонту, що відшкодовується, розглядається як сума витрат, необхідних для приведення судна у той стан, у якому воно знаходилось на момент укладання Договору страхування, причому вартість усунення пошкоджень окремих частин судна відшкодовується без знижки на знос, якщо інше не передбачене Договором Страхування.

12.8. Якщо в результаті страхового випадку судно змушено перервати рейс та негайно слідувати на ремонт, відшкодуванню підлягають розумні та доцільні витрати по перегону судна до місця ремонту та зворотному перегону.

В усіх інших випадках витрати по перегону судна з останнього пункту заходу до місця ремонту по усуненню пошкоджень, отриманих у результаті страхового випадку, відшкодовуються лише у сумі, яка перевищує нормальні експлуатаційні витрати під час такого перегону.

12.9. У вартість ремонту, що відшкодовується, включаються тільки ті витрати по очищенню та фарбуванню корпусу судна, які приходяться на пошкоджені частини за умови, що ремонт по усуненню пошкоджень судна зроблений протягом 12 місяців з моменту останнього фарбування корпусу судна.

12.10. Витрати по введенню судна у док та виведенню з нього або підйому та вивозу за допомогою елінгу, а також витрати за час користування сухим доком або елінгом включаються у вартість ремонту та відшкодовуються повністю за умови, що у ході ремонту виконувались роботи, спрямовані винятково на усунення наслідків страхового випадку.

12.11. Якщо ремонт пошкоджень, що відшкодовується за договором страхування, здійснюється одночасно з роботами, що не відносяться до усунення наслідків страхового випадку, у вартість ремонту, що відшкодовується, включається 50% витрат по введенню судна у сухий док та виведенню з нього або його підйому та вивозу за допомогою елінгу. При цьому розрахунок витрат, що відшкодовуються за користування сухим доком або елінгом, здійснюється виходячи з часу, що необхідний для ремонту по усуненню наслідків страхового випадку, якби такий ремонт здійснювався окремо.

12.12. Відшкодування у розмірі повної страхової суми (з урахуванням франшизи), але не більше дійсної вартості, виплачуються у наступних випадках:

12.12.1. У разі повної фактичної загибелі судна (судно повністю знищено або безповоротно втрачено для Страхувальника);

12.12.2. У разі пропажі судна безвісти (про судно не надходило ніяких відомостей протягом трьох місяців, причому остання звістка про судно була одержана до закінчення строку дії Договору страхування);

12.12.3. У разі повної конструктивної загибелі судна (відновлення або ремонт судна економічно недоцільні);

Повна конструктивна загибель судна визнається у випадку, якщо загальна сума видатків по усуненню наслідків страхового випадку складе не менше 100% дійсної вартості судна, якщо інше не передбачено Договором страхування.

В суму витрат по усуненню наслідків страхового випадку включається вартість робіт по відновленню судна до стану, в якому воно знаходилось на момент укладання Договору страхування, а також витрати по рятуванню та буксируванню його до місця ремонту, та внески по загальній аварії по частині судна.

12.12.4. Захоплення судна, застрахованого від такої небезпеки, якщо захоплення триває більше двох місяців.

12.13. У разі здійснення страхового відшкодування на умовах п. 12.12 Страхувальник повинен зробити заяву про отримання повної страхової суми (з урахуванням франшизи) та відмову від своїх прав на застраховане судно (абандон) протягом 6 місяців з моменту закінчення строків (настання обставин) вказаних в підпунктах 12.12.1 -12.12.4 цих Правил.

12.14. У разі сплати страхової суми (з урахуванням франшизи) до Страховика, за його згодою, переходять:

12.14.1. Усі права на судно - якщо воно було застраховане на повну вартість;

12.14.2. Право на частку судна пропорційно відношенню страхової суми до страхової вартості - якщо воно було застраховане на неповну вартість.

У випадку переходу права власності на застраховане судно до Страховика страхове відшкодування виплачується без вирахування залишкової вартості застрахованого судна.

12.15. Крім положень цих Правил при визначенні розміру страхового відшкодування Страховик керується Кодексом торгівельного мореплавства, іншими законодавчими актами та звичаями.

12.16. Витрати з метою зменшення збитків відшкодовуються в порядку та в межах, зазначених у Договорі страхування.

12.17. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину) протягом 3-х днів, з моменту, коли виявиться така обставина, що за законом або за цими Правилами цілком або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на страхове відшкодування.

12.18. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) мав договори страхування по аналогічних ризиках із декількома страховиками, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати розміру завданих збитків. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розмірові страхової суми за укладеним ним договором страхування.

12.19. Якщо на момент виплати страхового відшкодування Страхувальник має заборгованість по сплаті страхового платежу, то Страховик здійснює зарахування частини суми страхового відшкодування і несплаченої частини страхового платежу.

12.20. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12.21. Якщо інше не передбачено Договором страхування, після виплати страхового відшкодування, страхова сума зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування. Наступні виплати страхового відшкодування проводяться з урахуванням зменшення страхової суми. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору страхування припиняється з моменту виплати.

12.22. Після сплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах сплаченої суми право вимоги, яке Страхувальник або Вигодонабувач має до третіх осіб, відповідальних за спричинену шкоду.

12.23. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язаний при отриманні страхового відшкодування передати Страховику всі документи та докази, та виконати усі формальності, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до винних осіб (регресу).

12.24. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач відмовився від права вимоги до особи, відповідальної за спричинену шкоду, або здійснення цього права (регресу) стане за його виною неможливим (пропуск строків для заяви претензій до винних у збитку осіб тощо), Страховик у відповідному розмірі звільняється від обов'язку сплати страхового відшкодування, а у випадку, якщо сплата вже відбулася, Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані повернути Страховику отримане відшкодування.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо:

13.1.1. Страхувальником (Вигодонабувачем) вчинені навмисні дії, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена форма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової

репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

13.1.2. Страхувальником (Вигодонабувачем) вчинено умисний злочин, що призвів до страхового випадку;

13.1.3. Страхувальник повідомив Страховику свідомо неправдиві відомості про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

13.1.4. Страхувальник (Вигодонабувач) несвоєчасно повідомив Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин або створював Страховикові перешкоди у визначенні обставин страхового випадку та розміру збитків;

13.1.5. Страхувальник (Вигодонабувач) отримав повне відшкодування збитку від третіх осіб;

13.1.6. В інших випадках, передбачених законом.

13.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, зокрема:

13.2.1. Страхувальник повідомив Страховику свідомо неправдиві відомості про ступінь страхового ризику;

13.2.2. Страхувальник навмисно не вжив доступних заходів, щоб зменшити збитки;

13.2.3. Страхувальник (Вигодонабувач) відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, що відшкодовуються Страховиком за умовами Договору страхування, або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

13.2.4. Страхувальник (його представник, Вигодонабувач) не виконав обов'язків, передбачених умовами цих Правил та Договору страхування;

13.2.5. Інші підстави, які не суперечать закону.

13.3. Відмова Страховика здійснити страхову виплату може бути оскаржена Страхувальником (Вигодонабувачем) у судовому порядку.

14. УМОВИ ЗМІНИ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

14.1. Дія Договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у разі:

14.1.1. Закінчення строку дії;

14.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

14.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки, при цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

14.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених ст. 22, 23, 24 Закону України "Про страхування";

14.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

14.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

14.1.7. Повної загибелі судна протягом строку дії Договору страхування;

14.1.8. Зміни Класифікаційного товариства; зміни, призупинення, припинення, анулювання або закінчення строку дії Класифікаційного свідоцтва; порушення строків проведення періодичних оглядів судна, встановлених Класифікаційним товариством. При цьому, якщо на момент припинення дії Договору страхування судно знаходиться в морі, Договір страхування зберігає свою силу до моменту прибуття судна в порт. Однак, якщо зміна, призупинення, припинення, анулювання або закінчення строку дії Класифікаційного свідоцтва, а також порушення строків проведення періодичних оглядів судна було викликане загибеллю або

пошкодженням судна внаслідок страхового випадку, Договір страхування припиняє свою дію з моменту виходу судна з порту без попереднього дозволу Класифікаційного товариства або його згоди на перенесення строків невиконаного періодичного огляду;

14.1.9. Добровільної або примусової зміни власника, прапора, оператора, фрахтувальника, що здійснює експлуатацію судна на умовах бербоут-чартера, позбавлення Страхувальника права користування або власності на судно. При цьому, якщо судно вийшло з порту або знаходиться в морі, Договір страхування зберігає свою силу, за вимогою Страхувальника, протягом усього запланованого рейсу і припиняє дію з моменту прибуття судна в кінцевий порт вивантаження або в порт призначення. Однак, у випадку позбавлення Страхувальника права власності або розпорядження застрахованим судном без його попередньої письмової згоди, Договір страхування припиняє свою дію через п'ятнадцять днів після втрати Страхувальником зазначених прав, незалежно від того, знаходиться судно в морі або в порту;

14.1.10. Якщо в момент закінчення строку дії Договору страхування судно потерпає від лиха в морі, що загрожує настанням страхового випадку, або пропало безвісти, і якщо Страховик був повідомлений про це до закінчення дії Договору страхування, судно залишається застрахованим до моменту прибуття в наступний безпечний порт, або, якщо воно зазнало лиха в порту, - до моменту його переведення в безпечне місце. При цьому Страхувальник сплачує додатковий страховий платіж за наступний після припинення дії Договору страхування місяць, який розраховується на пропорційній основі у відношенні до загального строку страхування;

14.1.11. В інших випадках, передбачених законодавством України або Договором страхування.

14.2. Договір страхування зберігає свою силу у випадках невиконання Страхувальником умов Договору страхування, щодо району плавання, характеру операцій, буксирування, рятувальних операцій або виходу в рейс, за умови попереднього повідомлення Страховика про таке невиконання і внесення в Договір страхування відповідних змін, а також, оплати додаткового страхового платежу.

14.3. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №1 цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за цим Договором. Якщо вимога Страхувальника щодо дострокового припинення дії Договору страхування пов'язана з порушенням Страховиком умов цього Договору, Страховик повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

14.5. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №1 цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за Договором страхування.

14.6. При взаємних розрахунках сторін у разі дострокового припинення Договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі були сплачені в безготівковій формі.

14.7. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання, у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

14.8. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

14.9. В разі визнання Договору страхування недійсним кожна з сторін зобов'язана повернути іншій стороні все отримане по цьому Договору, якщо інші наслідки недійсності Договору не передбачені законодавством України.

14.10. Всі зміни та доповнення до Договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Спори, пов'язані зі страхуванням за умовами цих Правил, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

15.2. Позов по вимогах, які витікають із Договору страхування, може бути пред'явлений в строк, передбачений чинним законодавством України.

16. ОСОБЛИВІ УМОВИ

16.1. Питання, що лишилися поза межами цих Правил, регулюються чинним законодавством України.

16.2. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», повинні бути передбачені Договором страхування.

ДОДАТОК № 1
до Правил № 027
«Добровільного страхування водного транспорту
(морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)»

БАЗОВІ РІЧНІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
ПО ДОБРОВІЛЬНОМУ СТРАХУВАННЮ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
(МОРСЬКОГО ВНУТРІШНЬОГО ТА ІНШИХ ВИДІВ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ)

Умови страхування (згідно п.3.3 Правил)	Базовий річний страховий тариф, у % від страхової суми
«3 відповідальністю за повну загибель та пошкодження»	2,5
«3 відповідальністю за пошкодження»	2,0
« 3 відповідальністю за повну загибель»	1,8
«3 відповідальністю за повну загибель та/або пошкодження внаслідок узгоджених ризиків»	1,6

Примітка: Страховик може при визначенні розміру страхового платежу, який підлягає сплаті, використовувати як підвищувальні так і понижуючі коефіцієнти в діапазоні від 0,01 до 5,0 до базових страхових тарифів в залежності від таких чинників, як:

- обсяг страхового покриття (конкретний перелік страхових ризиків згідно розділу 3 цих Правил);
- тип судна, рік побудови, основні технічні дані, характери експлуатації;
- район експлуатації /маршрут перегону /рейсу;
- кількість суден, заявлених на страхування;
- тип та розмір франшизи;
- інших чинників, які впливають на ступінь страхового ризику.

Норматив витрат Страховика на ведення справи при страхуванні на підставі цих Правил визначений при розрахунках відповідних страхових тарифів у розмірі до 40% від величини страхового тарифу та вказується у Договорі страхування.

Актурій

_____ /Поплавський О.О./

Диплом № 014 від 17.09.1999 р.

Державна комісія з регулювання ринків
фінансових послуг України

ЗАРЕЄСТРОВАНІЙ

Член Колегії Найвищого директора департаменту
Найвищий директор департаменту
Гурсін Р. В.

Підпис: *[Signature]*

Дата: *17.04.2009*

Реєстраційний номер: *089*

Всього прошито, пронумеровано
і закріплено печаткою
Гурсін Р. В.
Виконано
Омрія
фрукша (ін)
Андрійчук В.Л